SENTINELA

ANUL V, Nr. 6
6 Februarie 1944

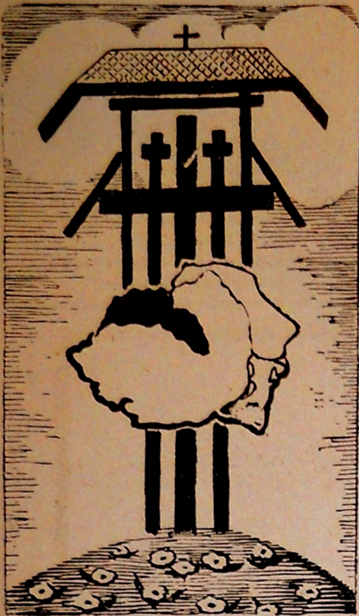
GAZETA OSTĂŞEASCĂ A NAŢIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 – Bucureşti
TELEFON: 3.96.62.

VITEJII NOŞTRI MARINARI ASIGURĂ PAZA CONVOAIELOR PE MAREA NEAGRĂ

Zi şi noapte marinarii români scrutează întinsul Mării Negre, făcând siguranţa convoaielor care se duc sau vin dinspre ţărmul Crimeei. Mereu neadormiţi au stat dragii noştri marinari dela începutul războiului şi până astăzi, contribuind la victoriile trupelor de uscat. Încrezători în steaua norocoasă a Neamului nostru şi în dreptatea cauzei româneşti ei brăzdează valurile furioase ale mării, sfidând vânturile şi atacurile inamice. Este deajuns un singur proiectil bine ochit şi avionul bolşevic se prăbuşeşte în mare, lăsând în urmă o dâră de fum, neagră ca şi sufletul păgânesc al bolşevicilor. Astfel, mulţumită eroismului dovedit de ostaşii marinari, tricolorul nostru fâlfâie biruitor pe apele libere ale mării.

Crezul ostașului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.

2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc vieața pentru hotarele ei.

3. Indeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă înfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.

4. Urăsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.

5. Iubesc camarazii; ei sunt ca și mine chezășia libertății țării, ostași bravi în războiu și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace.

Așa să-mi ajute Dumnezeu.

LEGEA ROMÂNEASCĂ DE TOTDEAUNA

In luminata cuvântare pe care d-l profesor Mihai Antonescu, vice-președintele Consiliului de Miniștri, a rostit-o cu prilejul încheierii lucrărilor Colegiului Național Bisericesc, d-sa a spus unele adevăruri care trebuesc cunoscute de toți Românii.

„In ceasurile acestea, — a spus d-sa, — în mulțimea de popoare care ne înconjoară, în frământarea aceasta care surpă rânduielile morale și politice ale Europei, noi trebue să avem conștiința că Neamul nostru este Neam de proprietari; că oștile care au apărat pământul și Biserica pe proprietatea românească a fiecăruia, s'au întemeiat; și că orice atingere adusă proprietății, aduce după sine și amenințarea unității românești, pândită de alții și învrăjbirea poporului, care ar stinge demnitatea și libertatea Neamului nostru.

In aceste ceasuri de schimbare a lumii și a tagmelor sociale, Neamul românesc are nevoie mai mult ca oricând de respectul omului, de respectul țăranului și în același timp de respectul proprietății și de organizarea națională a muncii, ci nu de disprețul proprietății, de lupta sau de învrăjbirea tagmelor sociale.

De aceea, nici lozinci străine de nevoile conștiinței, unității și trăiniciei noastre, nici instituții sociale sau cuvinte goale venite din afară, nu pot fi primite aici; ci numai ceea ce izvorăște din sufletul și nevoile acestui neam, poate să asigure și libertatea noastră națională și liniștea păturilor poporului nostru.

Escorta unui convoi român în Marea Neagră

Noaptea pe mare, mai ales acum în timp de războiu, este extrem de obositoare. Aștepți zorile, lumina, ca pe un prieten de care nu te plictisești niciodată.

— Oh, de s'ar face ziuă mai curând...

Limbile ceasornicului arată 2 ore, 5o minute, după miezul nopții. Zorile n'au de ce să mai întârzie și totuși noaptea a devenit mai neagră, mai de nepătruns.

In timp ce-ți faci asemenea socoteli, distrugătorul însemnat la prova și pupa cu câte un „as de pică", aleargă nebunește în noapte, asigurând paza, alături de alte unități de războiu, unui convoi cu încărcătură prețioasă pentru luptele din răsărit.

In zgomotul asurzitor al turbinelor, deslușești sus la comanda de artilerie a distrugătorului o agitație deosebită. Caporalul Gheorghe Ion a zărit undeva departe în orizontul de cerneală o siluetă îndoelnică.

Maistrul Duda de cart la comanda de artilerie a fost pe deplin lămurit de lentilele binoclului:

— Submarin inamic!

Alte ochiane s'au îndreptat spre silueta semnalată. Nu mai există nicio îndoială. Un submarin inamic a fost surprins la suprafață în timp ce stătea la pândă.

— Alarmă!

O comandă scurtă și cu toată viteza, distrugătorul se avântă către submarinul semnalat. Văzându-se surprins, submarinul se afundă în grabă. Zadarnic, fiindcă imediat — pe locul unde a dispărut — a început să cadă ploaie de grenade antisubmarine.

Bombele de fund sunt lansate una după alta. Aruncătoarele de grenade antisubmarine au intrat și ele în funcțiune. E un adevărat infern. Exploziile înăbușite ale unei canonade răsbat din străfunduri de mare.

Comandantul distrugătorului conduce manevrele dibace ale navei, care se rotește pe locul unde fusese văzut submarinul. Cadența grenadelor de fund s'a mai rărit. Canonada s'a mai domolit și ea. Deodată dela suprafața apei, ceva mai departe de locul unde se găsește acum distrugătorul, se desprinde chioșcul submarinului, care — probabil — avariat, căuta să iasă.

Din nou distrugătorul aleargă „cu prova pe el", din nou pe locul unde se arătase cade ploaie de bombe de fund.

In adâncurile mării, în carapacea de oțel, disperarea joacă ultima carte și întregul încărcământ de torpile al submarinului este distrus. Cu aceeași dibăcie distrugătorul manevrează și evită cursa năprasnică a torpilelor. Una face explozie departe, fără vreun rezultat.

O ultimă avlanșe de grenade de fund și submarinul inamic plătește scump îndrăzneala.

Toată aceastã scurtă dar susținută luptă a ținut mai puțin decât ș'ar fi închipuit cineva și astfel distrugătorul victorios s'a întors la locul lui din fruntea convoiului.

S'a făcut ziuă și drumul până la destinație nu mai e pe cât a fost. La bordul distrugătorului se mai discuta, pe ici, pe colo, victoria obținută în fapt de ziuă.

Orele 7 și 15 minute dimineața.

Bâzâitul greoi al unor avioane prinde svon, pentru ca apoi să se contureze în zare patru avioane sovietice de bombardament cu câte două motoare fiecare. Ele atacă dinspre sectorul unde naviga același distrugător românesc care pecetluise soarta submarinului inamic.

Intreg armamentul a. a. al distrugătorului trăsnește și fulgeră. Aparatul comandantului formației inamice se află în bătaia unui tun anti aerian din borduri.

Locotenentul Tudorică, care conduce tragerea împotriva bondarilor sovietici, după primele trei lovituri trase, ordonă:

— „Ochiți mai sus".

Caporalul Mihai Nicolae, care mai are „pe conștiință" alți câțiva aviatori sovietici, și-a zis:

— „Las' pe mine don' locotenent".

A ochit cu precizie și cel de al patrulea proectil s'a oprit în inima păsării de oțel. Măruntaiele i s'au risipit în văzduh, mai ales după explozia bombelor aflate la bordul avionului lovit. Puzderia de frânturi în flăcări s'a prăvălit în mare.

Piloții celorlalte trei avioane inamice rămase în aer „sau pierdut cu firea", au dat drumul bombelor la întâmplare.

Alarma prin radio fusese dată imediat ce inamicul fusese zărit în aer. Cele trei bombardiere sovietice rămase, se angajează în fugă, când cu viteză de bolid trei avioane românești, venind dela uscat, se găseau acum în apropierea lor.

In măreția unei lupte aeriene, în care nu știai ce să admiri mai întâiu: curajul piloților noștri, temeritatea acrobațiilor sau preciziunea de foc; unul câte unul. bombardierele sovietice, sub forma unor adevărate torțe, s'au stins în valurile mării...

... Și astfel, un convoi escortat în apele Mării Negre de unități ale Marinei Regale Române, a ajuns cu bine la destinație.

ION LUMEZEANU

Distrugătorul

Cum dudue și trepidează nava,
Sub presiunea celor cinci căldări;
Cu semeție și-a cabrat etrava,
Ca un dragon ce scoate foc pe nări!

Din răscolita apă argintie,
Ea făurit-a brațe de năframă,
Ce-i flutură la gât, căci — vijelie —
Aleargă înspre zarea ce o cheamă.

La pupa-i, afundată în vâltoarea
Ce'n soare pare joc de licurici,
Strident vuește și se vaită marea
Lovită și tăiată de elici...

Din coșurile largi și înclinate
S'asvârl baloturi și grămezi de fum...
Cu tunurile'n ax aliniate
Distrugătorul e acum „pe drum!".

C-dor N. P. CRISTESCU

Semnul crucii

Zilele trecute am pățit o rușine. Fiind în tramvai, văd pe un domn, binișor îmbrăcat, că, ținând mâna înaintea pieptului, o mișcă ușor, de 7—8 ori. încoace și încolo. S'ar fi crezut că e bolnav de paralizie (dambla).

Il întreb numaidecât: „Prietene, d-ta ești bolnav"?

Imi răspunde cu nedumerire: „Nu, părinte! D-ta nu vezi că îmi fac semnul crucii, căci trecem pe dinaintea Bisericii „Sf. Spiridon"?

— Mă iartă, d-le, dar d-ta nu te-ai închinat de loc. Mai degrabă, semnele pe care le faci d-ta, sunt o necinstire a sfintei cruci.

Căci crucea trebue făcută cu bună cuviință, cu atenție, și să se vadă că e cruce. Iacă, așa: și îi arăt cum se închină creștinește, ortodox.

Și astfel, rușinea pe care am pățit-o, a fost că nu am știut că d-l acela și-a făcut semnul crucii. Dar eu eram sigur că el crede că se închină, pentrucă:

a) *Până a ajunge în dreptul bisericii, el nu-și mișcase mâna;*

b) *Mai multe alte persoane, își făceau în adevăr semnul crucii, trecând pe dinaintea unei biserici.*

Am văzut câteodată și pe câțiva ostași, care, la vremea rugăciunii, sau la masă, tot așa de necreștinește se închină.

Și în biserică se văd unele persoane, care — poate nu din neștiință, dar din prea puțină atenție — își fac semnul crucii, cași d-l din tramvai.

E rău. E păcat!

Iubite ostaș! Tu să te închini totdeauna creștinește, iar nu păgânește, și să faci așa:

Alături frumos degetul cel mare, arătătorul și mijlociul dela mâna dreaptă, așa atingi cu ele fruntea și zici cu glas sau în șoaptă: In numele Tatălui; *le duci apoi, fără grabă, la piept, și zici:* Și al Fiului; *atingi apoi cu ele umărul drept, și spui:* Și al Sfântului Duh, *și în urmă, umărul stâng, zicând:* Amin.

Totdeauna, numai așa să te închini, și cu gândul la Dumnezeu, pentrucă, după glasul Sfintei Scripturi, să știm că:

„Cuvântul crucii, pentru cei pieritori, nebunie este; însă, pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu".

Preot maior ILIE DELEANU

RUGA MARINARILOR

Rugămu-ne îndurărilor,
Luceafărului mărilor,
Din valul ce ne bântuie,
Inalță-ne, ne mântuie
Privirea-ți adorată
Asupră-ne coboară,
O maică prea curată
Și pururea Fecioară, Marie!

Vitejii din Marina Regală Română

Noi, oamenii dela uscat, nu vom înțelege niciodată adevăratele simțăminte care se sbat în sufletul unui marinar. Ducându-ne existența mărginită la teren, simțind soliditatea sub tălpile noastre, nu putem cunoaște, decât din auzite, primejdiile ce se ațin în calea oamenilor plecați pe ape să înfrunte elementele naturii.

In vreme de războiu aceste pericole se înmulțesc într'un număr nebănuit. Din cer, de pe valuri și de sub apă, pândește moartea sub diferite forme: mine, torpile, submarine, avioane etc.

De aproape trei ani, de când s'a pornit Cruciada contra bolșevismului, vitejii din Marina Regală Română au fost nelipsiți dela datorie. Dela comandant la ultimul soldat, trăind într'un admirabil spirit de corp, cu icoana Patriei în gând, dragii noștri marinari au stat neclintiți în bătaia vânturilor și valurilor, pe Dunăre și mai ales pe Marea Neagră, cea mai năbădăioasă mare din lume.

Zi și noapte, păzind litoralul de invazia inamică, escortând convoaiele ce aprovizionau trupele de pe front sau așezând baraje de mine, marina noastră, mult mai mică decât a dușmanului, a fost neîntrecută, obligând vasele sovietice să nu iasă din bârlogul lor.

Iată, pentru a ne da câtuși de puțin seama de contribuția marinei noastre, spicuim câteva cifre din bogatul ei bilanț:

Peste 1.1oo de acțiuni de războiu au avut marinarii pe mare; peste 32o.ooo mile marine au străbătut pe apă (cam de 14 ori înconjurul pământului pe la ecuator); peste 32.ooo ore de misiuni; peste 1.7oo vase escortate spre răsărit cu peste 2oo.ooo vagoane materiale.

Nu este locul să mai amintim aici desore sutele de atacuri petrecute cu submarinele sau avioanele sovietice: nici de scufundarea faimosului vas sovietic „Moscova", avarierea lui „Harcov" și atâtea submarine, avioane și vase de comerț inamice distruse.

Datele de mai sus sunt suficiente ca să confirme că laudele aduse de străini la adresa marinarilor noștri sunt pe deplin meritate.

Oamenii care cunosc războiul pe mare își dau prea bine seama că succesele acestea nu sunt datorite întâmplării. In sângele plugarilor noștri, desigur că se găsesc și virtuți marinărești moștenite din trecut, începând dela străbunii romani, ale căror corăbii acostau la țărmul dobrogean și până la pânzarele lui Ștefan cel Mare sau Mircea cel Bătrân. Din moștenirea aceasta scumpă, din destoinicia plutașilor de pe furioasele râuri de munte a izbutit marina noastră de astăzi să-și echipeze vasele de războiu, prea puține în raport cu nevoile noastre; dar, așa puține câte sunt, au făcut față tuturor cerințelor, păstrând mereu la catarg tricolorul românesc peste apele libere ale mării.

Imi spunea odată un bun prieten, căpitan de vas de cursă lungă:

— N'ai idee ce bine văzuți sunt marinarii noștri în porturile străine. Ei sunt cei mai căutați de societățile de vapoare, fiind socotiți ca băieți isteți, muncitori și disciplinați.

Atunci n'am prea dat atenție la toate aceste vorbe. Astăzi, când faptele marinarilor noștri ating frumuseți de legendă, simt, împreună cu neamul meu, marea mândrie că avem o marină ce întrunește cele mai luminoase nădejdi de viitor.

Gurile Dunării și Marea Neagră sunt plămânii României. De aceea luptăm azi cu înverșunare, ca lăcomia rusească să nu puie ghiara pe ele, să ne înăbușe în propriul nostru pământ Mâine, când țara va respira larg între granițele ei firești, de bună seamă că se va împlini una din cele mai sfinte dorinți ale camarazilor dela marină, anume: ca Patria să le pună la dispoziție cât mai multe vase, cât mai moderne vapoare, cu tricolorul nostru desfășurat în vânt, pentru a arăta în lume ce poate marinarul român.

I. VALERIAN

Calul de samar

Azi, când vremea lasă 'n spate
Leat de hartă legendar,
Gându-mi sboară și spre tine,
Roib micuț, cal de samar!

Infrățit cu vânătorii
In necaz și biru'nți,
Ai străpuns amar de 'ntinderi,
Rumegând zăbala 'n dinți.

Infundându-te 'n noroaie,
Opintindu-te la mal,
Tu le-ai dus în spate tunul
Și răgazul de pe deal.

Printre sute de motoare
Sau cai mari, cu spuma 'n bot,
Ai trecut sfios și-adesea
Ai lăsat în urmă tot.

Roib micuț, cu coama tunsă,
Prichindel de prin Carpați,
Făr' de tine n'aveam parcă
Rost să fim înstrăinați.

Dar așa, cu tine-alături,
Prin zăduturi și prin ploi,
Am uitat că ne tot ducem,
Ne-am crezut în sat la noi.

Ne-am crezut în toiul muncii,
La arat, la seceriș,
Iar în iarna cea cumplită,
După lemne 'n aluniș.

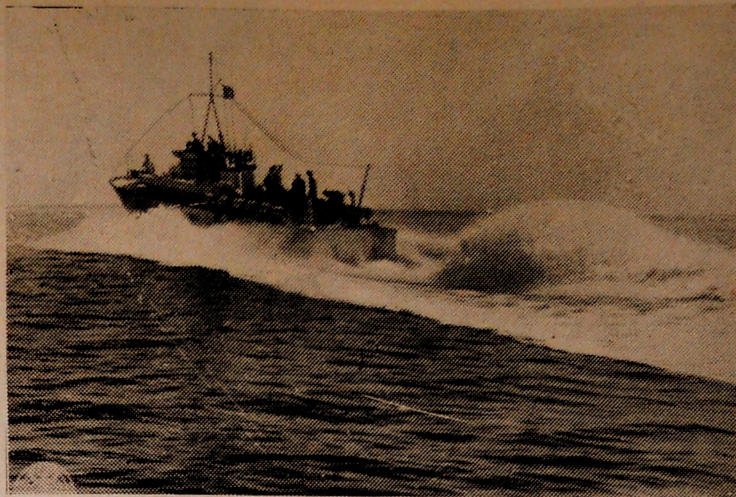
Ți-au murit mii de tovarăși,
Ca și nouă pân' acum;
Vor muri poate și alții,
Căci ne cade iarăși drum.

De-o fi scris să mâiu de-a-pururi
Prin pustiuri sau prin munți,
Te vom duce 'n gând acasă
Lângă frații tăi mărunți.

Și târziu, când se va scrie
Hronic nou de vreun cocon,
S'o vorbi cu-aceeași cinste
Despre Roibu și Ion.

Lt.-col. MIRCEA MĂRCOIU

O vedetă torpiloare românească se reîntoarce din misiune, încununată de izbândă

Drepturi și datorii

Nimic din ceea ce se clădește în lume pe nedreptate nu poate să dăinuie. Nedreptatea strigă la cer și cerul nu iartă pe cei răi, pe impilatori și pe furi.

Dacă, în clipele de față, poporul nostru are datorii, el și le îndeplinește cu o cinste fără prihană, nu e mai puțin adevărat că el trebue să aibe și drepturi. Drepturile sunt legate de datorii ca lumina zilei de soare. Nu se poate una fără alta!

La adunarea foștilor luptători de acum patru ani, Mareșalul-Conducător spunea câteva cuvinte, care nu trebuiesc uitate nici astăzi. Ele sunau astfel:

„Fiecare popor are drepturi și îndatoririle sale. Să se respecte drepturile noastre și ale fraților noștri, aflați azi în afara granițelor noastre, după cum noi respectăm pe ale străinilor rămași înlăuntrul granițelor noastre.

Mai puțin decât atâta nu ni se poate pretinde și mai mult decât atâta nu putem da".

Urechile care trebuiau să audă atunci, trebue să audă și astăzi. Astăzi mai mult chiar decât atunci. Jertfele făcute de Neamul acesta, în acest crunt măcel al tuturor popoarelor, sunt dintre cele mai mari. Implinirea drepturilor noastre trebue făcută, așa dar, cu măsura întreagă, fără viclenie, și fără târguieli. Asta trebue să se știe și asta trebue să se facă.

Europa de mâine nu poate fi așezată pe dreptate, dacă nu se ține seamă de dreptatea noastră. Căci — încă odată spunem — pe leșul dreptății înjunghiate nu se pot ridica decât ucigașii. Și dreptatea și adevărul nostru strigă chiar și de dincolo de mormânt, din mormântul martirilor de ieri și al eroilor de astăzi.

Cu nădejde și cu duhul cel bun al frăției și al înțelegerii, să luptăm pentru învierea dreptății și a drepturilor noastre.

S.

Trei dela un regiment de roșiori

După ocuparea satelor Calabatka și Curcenskaja și după cucerirea catei 202, comanda regimentului primi raportul liniei de luptă:

„In bătălia canalului, am pierdut trei bravi sublocotenenți, pe: Gaftoi, Dudău și Butu.

Ei s'au purtat ca niște eroi între eroi, binecuvântând cu sângele lor tineresc visul idealurilor noastre. Jertfa acestor trei viteji ne va călăuzi din biruință în biruință către culmile victoriei".

Incepuse lupta pentru trecerea canalului Curka.

Sublocotenentul Butu Gheorghe, comanda plutonul I, sublocotenentul Gaftori Ilie, plutonul II, iar sublocotenentul Dudău Radu Mircea, conducea plutonul III, toate din escadronul I.

Părea că fierbe pământul sub jăratec și fier. Inamicul opunea o rezistență îndârjită. Insă focul nimicitor al armelor românești distrugea rând pe rând fiecare cuib bolșevic, deschizând drumul înaintării noastre.

Comandanții alături de soldați, stăpâniți de elanul asaltului, formau un tăvălug căruia nimeni nu i se putea împotrivi. Fiindcă duceau cu ei dreptatea unui popor iubitor de Dumnezeu și năzuințele veșnice ale românismului.

In aceste încercări grele, plutoanele celor trei sublocotenenți au făcut minuni de vitejie, înscriind în istoria Neamului câteva pagini de glorie nemuritoare.

Primul a căzut sublocotenentul Gaftoi, eminent avocat din Izvoarele Prahovei, un viteaz între viteji.

A doua zi, când soarele Cubanului se cutremura de atâta vuiet, sublocotenentul Dudău, profesor și el, lovit în piept de o schijă, mai făcu încă doi pași către inamic și se opri.

Pentru ca peste câteva zile calea veșniciei lui să fie urmată și de sublocotenentul Butu, prin jertfa căruia magistratura pierde un priceput slujitor al justiției.

Dar cei trei sublocotenenți eroi din regiment n'au murit, ci din împărăția cerului românesc ei veghează și se închină pentru izbânda adevărului.

Sergent t. r. CEZAR FLAMURĂ

Acest cățeluș însoțește pe marinari în misiunile lor de luptă, purtându-le noroc

Asaltul la baionetă al unei companii de infanterie

De trei zile vremea dă semne de ploaie, iar ceața e groasă s'o tai cu cuțitul. Pe mare, spre dreapta O. și în stânga, pe limanul Bugului în sus, vizibilitatea e complet redusă. Bărcile de asalt, ce părăsesc rada „portului de ulei" cu direcția istmului K., când se deslipesc de lângă ponton tușesc de două-trei ori și apoi sforăind despică valurile și negurile ca balaurii La cârme marinarii germani nu slăbesc din ochi busola și indicatoarele de bord, iar pe bănci, unul lângă altul, cuminți ca școlarii, cu armele strânse între genunchi, grupe de infanteriști, urmăresc cu ochi curioși bătaia valurilor și dâra de spume ce o lasă elicea. Sunt unitățile de întărire românești ce trec de câteva zile în continuu spre K. unde se dau lupte grele.

Un popas de câteva minute lângă insula fortificată „1 Maiu", care se găsește în mâinile noastre. Din creneluri, armele automate și țevile de tun cu tragere lungă stau în permanentă amenințare spre frontul sovietic. Din țevi țâșnesc flăcări și proiectile care acolo departe mușcă pământul și gloata bolșevică.

De aci bărcile de asalt trec printr'o zonă periculoasă. E porțiunea de mare dintre insula „1 Maiu", și istmul K,. bătută de artileria grea bolșevică, ascunsă în dunele de nisip dela Wasiliewka. Proiectilele cad ici și colo, ridicând trâmbe de apă, dar care nu-și nimeresc niciodată ținta. După douăzeci de minute, convoiul bărcilor a ajuns cu bine lângă pontonul K.

Incepe debarcarea. Pe grupe și plotoane, soldații pornesc spre front. Bocancii li se afundă în nisip, armamentul le atârnă greu în spate, frunțile le sunt tot o apă de sudoare. Inaintează în cadență și voioșie.

Lângă linia de rezistență, acolo unde pe o lățime de câțiva km, rețelele joase sunt întinse pe cinci rânduri, trupele proaspăt debarcate sunt primite cu foc de aruncătoare și armament greu.

Inaintarea continuă. Tunul bubuie, văzduhul huie, adâncul clocote. Trage artileria noastră grea după dealul dela D. Gurile de foc din vârful K. ale căpitanului artilerist T. bat și ele cu lovituri rare peste satul H., deschizând drum și curățind terenul din fața infanteriștilor, companiei locot. A. Incă 500 de metri, până la luarea de contact direct cu inamicul bine adăpostit. Armele automate, clănțăne, într'una. Au început și aruncătoarele de 120. O patrulă sub comanda subofițerului C., ia prima contactul de luptă apropiată. Un agent de legătură, anunță că inamicul este format din trupe regulate, cărora, li s'a alăturat și partizani. In flancul stâng, mereu în fruntea plutonului, cade rănit grav sublt. Stamate Alexandru. Incă câteva salturi și toată compania trece la lupta cu baioneta.

Un „ura" imens, umple văzduhul. Limbile de oțel ale baionetelor românești se văd pretutideni. Se împiedeca soldații de cei căzuți ca de butuci. Zece minute a ținut încleștarea aceasta supraomenească.

Românii în iureș, depășiseră cu mult liziera satului H.

Misiunea companiei, fusese îndeplinită.

HODOȘ ION.

CINEVA A SEMĂNAT MOARTEA ÎN DRUMUL TĂU

De sus... din deal

De sus, din deal, cetatea mea străbună
Cu suflet troienit mă uit spre tine
Și nu știu ce putere mă reține
Să nu pornesc, năvalnică furtună.

E poate gândul vremii de mai bine,
Când ne-om descătușa de cisma bună
Și epoca trufiei o s'apună,
De n'om mai ști de lacrimi și suspine.

Dar pân'atuncea, chinuite frate,
Involbură-ți iar Someșul, ca'n vremuri,
Să 'nghiți pe toți cu inimi necurate.

Iar tu dușmane, ai să'ncepi să tremuri,
Văzându-ți gândurile spulberate!
Incepe de pe-acum să te cutremuri.

PĂTRAȘCU ION SĂRBUL

Eroul Locotenent Pană Secăreanu

In cursul lunii Ianuarie 1942, când a fost chemat la datorie, locotenentul de rezervă Pană Secăreanu, nu mai era un om prea tânăr, avea apropae 44 ani. Aceasta nu l'a împiedicat însă să fie printre primii care s'au prezentat atuni la unitatea sa de artilerie, manifestând un entuziasm tineresc și o încredere nemărginită în victorie.

De aici înainte, vieața locotenentului Pană Secăreanu, intră pe un nou făgaș, închinându-și toate gândurile și toată ființa pentru biruința Patriei. Luptele la care a luat parte, înseamnă tot atâtea etape de mândrie în drumul său încununat cu laurii gloriei, înscriindu-se în lungul șirag al vitejilor Neamului. Numele său începe să se afirme încă din prima bătălie mare la care a luat parte, la Kelenka, în peninsula Kerci. Timp de 5 zile s'au dat aici lupte crâncene. Inamicul, înghesuit în capul peninsulei Kerci, făcea eforturi disperate spre a se menține, pen tru ca grosul trupelor să se poată retrage în peninsula Taman. Infanteria germană a întâmpinat acolo o crâncenă rezistență, pentru înfrângerea căreia a cerut sprijinul artileriei romne. Și artileria noastră a fost, ca totdeauna la înălțime, având în locotenentul Pană Secăreanu, ofițerul de legătură cu infanteria, un valoros colaborator. Acesta fiind tot timpul în linia infanteriei, a condus cu atâta precizie focul a două divizioane românești, încât a produs în rândurile inamicului, pierderi însemnate, risipindu-le. Rând pe rând, satele de pe malul Mării Negre ale peninsulei Kerci, au căzut mai repede decât se aștepta. Porturile Jenicale și Kap-Kani, ca și Kelenka, fuseseră cucerite, deschizând drumul spre Caucaz. Mii de prizonieri și o însemnată cantitate de material de război, au căzut atunci în mâinile noastre.

In seara zilei de 21 Mai 1942, peninsula Kerci se afla complet în stăpânirea armatelor româno-germane.

După această mare bătălie, când s'a întors la postul de comandă, locotenentul Pană Secăreanu, avea chipul transfigurat de bucuria victoriei, iar pieptul împodobit cu decorația „Coroana României" cu spade și panglica de Virtutea Militară.

Mai târziu, la 30 Septemvrie, viteazul ofițer, în fruntea grupei de legătură cu infanteria, se îndrepta spre postul de comandă al unui batalion de infanterie, având de îndeplinit aceeași misiune de legătură ca și în trecut.

Dimineața zilei de 1 Octomvrie, îl găsea pe locotenentul Pană Secăreanu la postul său, în linia I-a a infanteriei, atent pentru a interveni cu succes în sprijinul ei atunci când ar fi fost nevoie. După o pregătire de artilerie foarte puternică, atacul se deslănțuise în iureș năvalnic asupra unui inamic protejat de munți, păduri și diferite acoperiri. Incepuse greaua bătălie dela Abinskaja. Prezența în mijlocul lor a acestui artilerist, la cererea căruia gurile de foc răspundea cu precizie, dădea infanteriștilor un având în plus, pășind cu voinicie și dârzenie la atac.

Până seara locotenentul Pană Secăreanu trecuse de primul obiectiv, cu toate greutățile întâmpinate din partea inamicului și se găsea pe obiectivul 2, fixat abia pentru ziua următoare.

A doua zi dimineața, cot la cot cu comandanții de plotoane, pornea din nou la atac, reușind să ocupe obiectivul 3, neatins încă de nimeni până atunci. Pentru menținerea lui, sau dat lupte deosebit de înverșunate în tot cursul zilei de 2 Octomvrie, deoarece bolșevicii au contra-atacat cu 3 batalioane, pentru a obține o încercuire a forțelor noastre angajate aici. Datorită focului de artilerie dirijat de Locotenentul Pană Secăreanu, obiectivul 3 a fost păstrat până în seara acelei zile, când batalionul I a fost nevoit să se replieze pe obiectivul 2, venind în ajutorul batalionului din stânga, contra-atacat din toate părțile de bolșevici.

In după amiaza zilei următoare, lupta reîncepea la fel de cruntă. Rușii au contra-atacat foarte puternic, cu forțe numeroase, nefăcând economie de oameni sau materiale. Bravii ostași români ai Diviziei dela Porțile de Fier i-au întâmpinat însă cum se cuvine, secerându-i fără cruțare ajutați de focul artileriei, dirijat de locotenentul Pană Secăreanu. Bolșevicii veneau totuși în valuri nesfârșite. In flancul și spatele eroicului batalion român, fusese aruncate nu mai puțin de două divizii de marinari bolșevici!

In toiul focului năpraznic de aruncătoare și obuze, legătura telefonică a fost, la un moment dat, ruptă. A intrat însă imediat în funcțiune aparatul radio, care a reușit să mențină legătura.

Presiunea inamicului era din ce în ce mai mare. Atunci, ca să nu fie înconjurați vitejii noștri infanteriști au trebuit să se retragă spre poziția din spate. Numai Locotenentul Pană Secăreanu, împreună cu caporalul Crăciun Ilie și fruntașul Tiu Dumitru, au rămas neclintiți la posturi, ca să acopere retragerea celorlalți. Prin vuetul obuzelor, vocea neînfricatului ofițer răzbea ca un glas de arhanghel:

„Voi nu vă retrageți!"...

„Rămâneți cu mine la posturi!"...

„Puneți baioenta la armă!"...

Și cei doi ostași subalterni, care-i cunoștea bravura și-l iubeau ca pe un frate mai mare, au rămas credincioși lângă dânsul, consimțind să se înfrățească în jertfa supremă.

Câtva timp sau mai auzit încă comenzie neînfricatului ofițer, dirijând focul artileriei:

„Scurtați cu 100 metri!... cu 50 metri!"...

Apoi, un răpăit de mitralieră a doborît dintro'dată pe cei trei viteji, încununându-le fruntea cu laurii nemuririi.

A doua zi, pe o vreme senină și frumoasă, ca de primăvară, bravii noștri ostași dădeau un contra-atac vijelios spre poiana dela cota 170. De data aceasta, bolșevicii fugeau îngroziți, lăsând în urmă mormane de cadavre.

Acolo, pe locul datoriei și al jertfei sale sfinte, Locotenentul Pană Secăreanu a fost găsit ciuruit de gloanțe și străpuns de baionete, cu harta în mână și cu receptorul la ureche, alături de ceilalți doi viteji. Pe fața lui nu erau însă întipărite umbrele morții, ci lumina liniștei veșnice, exprimând parcă mulțumirea de a se fi dăruit în întregime Patriei sale dragi, pentru biruința căreia luptase, răpunând mulți dușmani.

MATEI GHIMBĂȘANU

TUNARII NOŞTRI, MEREU LA DATORIE...

Amurg de toamnă cu ploi ce par a nu se mai termina, cu vânt ce pătrunde până la oase.

Drumurile — dacă le putem numi aşa — sunt complet desfundate. Pământul făcut burete de ploi, s'a transformat într'o imensă pasă cleioasă ce îngreunează mişcările. Totuşi tunarii sunt la datorie. Schimbările dese de poziţie — înfruntând distanţe de zeci de kilometri — sunt executate la timp, dând sprijinul neîncetat camarazilor infanterişti, acolo unde nevoile cer, acolo unde valurile asiatice nu mai contenesc cu atacurile.

Din sita cerului se cerne ploaia deasă, ce persistă cu încăpăţânare. Dar tot atât de încăpăţânată este şi hotărîrea tunarilor. Mărşăluesc fără încetare, prin nomolul ce parcă ar vrea să-i absoarbă şi pe ei şi caii şi obuzierele. Se opintesc animalele din răsputeri, de nu ştii dacă şiroaele de apă care li se preling pe trupurile întinse ca o coardă, sunt provenite din ploaia ce nu mai încetează sau din sudoarea trudei lor.

Dârzenia tuturor este însă mai tare şi decât natura potrivnică şi decât glodul, unul din aliaţii de totdeauna ai inamicului. Bateriile mărşăluesc mereu înainte. Şi cu ele mărşăluesc departe în timp gândurile, tot în vremea ploilor negre şi grele, când — ca şi acum — dar pe alte blestemate colacuri, aceiaşi tunari erau chemaţi să-şi rostească cuvântul lor năpraznic de foc.

Deapăn amintirile unor fapte ce par a se fi petrecut ieri şi cărora azi încerc a le reda viaţa prin slovă.

Undeva, pe front. Din motive tactice, o poziţie trebuia repliată. Era o vreme mai îndrăcită decât cea de azi. Lapoviţă şi noroi în care te scufundai până la genunchi. Bateriile trebuiau să schimbe de poziţie, protejate de sora de totdeauna, infanteria. Operaţia începuse la ora 16, trebuia să se termine până la ora 18.

Inegurase. Tunarii trudeau cu eforturi din colo de omenesc, spre a putea executa ordinul. Dar munca lor nu rodea. Roţile obuzierelor dispăruseră în noroiul blestemat, în care chiar caii îşi pierduseră parcă picioarele. Lapoviţa cădea mereu peste oameni şi vreme de câteva ceasuri a fost o luptă titanică între oameni şi natura deslănţuită. S'au schimbat atelajele, s'au înlocuit servanţii în repetate rânduri, dar totul era în zădar. Vigoarea şi îndărătnicia oamenilor şi a cailor era, hotărît, prea slabă pentru a mai putea smulge obuzierele din cleştele cleios al nămolului.

Şi timpul trece, neluând în seamă truda mucenicească a tunarilor şi dragostea lor de materialul pe care nu vroiau cu niciun preţ să-l lase în mâinile inamicului. Până în miez de noapte se chinuiseră în dispreţul istovirii, al vremei şi al morţii. Căci puteau fi surprinşi în orice clipă de inamic, întru cât ora la care trebuia să se sfârşească schimbarea poziţiei fusese de mult depăşită.

La postul de comandă al regimentului, comandantul frământa gânduri chinuitoare. Nu mai ştia de soarta ostaşilor lui, de soarta materialului. Legăturile telefonice fuseseră strânse. Trimisese încontinuu ajutoare celor ce se munceau în vechea poziţie, dar roadele întârziau să apară.

Ceasurile se scurgeau greu. Fiecare minută părea de plumb. In fine, în miez de noapte, încep, să sosească unul câte unul comandanţii de baterii. Cu chipurile sleite de puteri, uzi până la piele, purtând pe ei urmele luptei cu pământul, raportează aproape toţi acelaşi lucru: făcuseră tot ce omeneşte le fusese posibil. Natura fusese însă mai tare. Ii biruise. Doar ţevile obuzierelor le putuseră aduce, pe care le demontaseră în ciuda lipsei de scule necesare şi a beznei, numai şi numai să nu rămână la inamic.

Făcuseră totul şi totuşi era prea puţin. Materialul trebuia salvat complet şi cu orice preţ. Mijloacele hipo fuseseră încercate până la refuz. Trebuia găsit altceva şi cât mai curând, până nu apăreau zorile.

Era ora 12 noaptea. Colonelul G. face apel la mijloacele mecanice ale camaradului german, colonelul K, comandantul unui regiment vecin de artilerie, care pune imediat la dispoziţie o mamaşină tractor cu personalul necesar.

Acum însă ia naştere o nouă problemă, care lua proporţii dramatice în sufletul comandantului, părinte al regimentului. Ştia bine că toţi îşi făcuseră datoria. Cunoştea spiritul de jertfă al fiecăruia şi totuşi şovăia să ia o hotărîre, să recurgă la ultima încercare: numirea celui care trebuia să conducă sforţarea ultimă.

Şi sbuciumul interior i-a fost înţeles. Locotenentul Ciobanu Emanoil se oferă să însoţească maşina-tractor germană, până la vechile poziţii ale bateriilor, spre a salva materialul.

Pe chipul brăzdat de gânduri al comandantului, apare lumina neţărmuritei bucurii. Nu se înşelase în aprecierea subalternilor săi. Dar îi iubea prea mult şi misiunea era prea grea şi scăldată în nesiguranţă.

Cu glas domol, rupe tăcerea:

— „Du-te. Dar — şi ezită o clipă — nu-ţi va fi greu să te înţelegi cu nemţii, când nu le prea cunoşti limba?"

O clipă de tăcere gravă. O clipă numai, fiindcă imediat este ruptă de glasul hotărît al fruntaşului Schmidt Petre, care cere permisiunea de a însoţi pe locotenentul Ciobanu, în calitate de interpret.

In ceasurile dimineţei obuzierele se aflau pe noua poziţie, gata de tragere, smulse glodului în dispreţul inamicului, după ce infanteria noastră se repliase pe noile linii.

Infruntaseră în ceaţa dimineţei chiar focurile infanteriei germane, care cu greu s'a putut dumiri de apariţia în faţa liniei lor de luptă a unei coloane germano-române, din partea de unde aşteptau inamicul.

Sunt orele 7 dimineaţa. La postul de comandă al regimentului, locotenentul Ciobanu Emanoil se prezintă şi raportează scurt:

— „Domnule colonel, le-am adus".

Răspunsul colonelului e şi mai scurt.

— „Mulţumesc".

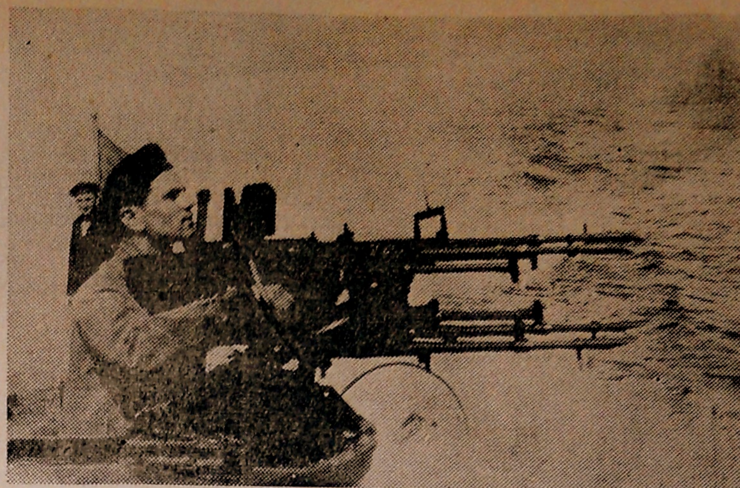
Apoi două mâni spun în strânsoarea lor că doi ostaşi îşi făcuseră încăodată datoria.

„Locotenentul Ciobanu Emanoil, însoţit de fruntaşul Schmidt Petre — avansat caporal — au luat pe umerii lor povăra grea a salvării materialului şi a cinstitei unităţi din care făceau parte".

Aşa sună un crâmpei din ordinul de zi dat de colonelul G. răsplată ostăşească pentru faptele de arme ale bravilor săi tunari.

Serg. t. r. LIVADARU MIHAIL

Mitraliera unei vedete rapide româneşti a deschis foc asupra inamicului

Pe marginea săpăturilor arheologice din Transilvania

Comentând dreptele afirmaţiuni făcute de marii noştri istorici cu prilejul serbărilor aniversării Unirii Transilvaniei cu Patria Mamă, vecinii noştri din Apus caută pe căi lăturalnice şi zădarnic să clatine temeinicia acestor afirmaţiuni.

Posturile de radio maghiare fac mare caz de săpăturile organizate de Institutul de Ştiinţe Geopolitice şi Arheologice din Ungaria, în partea reîncorporată a Transilvaniei, cu scopul, zic ei, de a arunca odată pentru totdeauna lumină asupra istoriei acestei provincii, din perioada premergătoare ocupării ei de către Unguri.

Suntem siguri că urmaşii lui Arpad, vor suferi o mare deziluzie. Munca lor va fi de-a-dreptul zadarnică. Răscolind pământul, ei nu vor găsi altceva decât urmele scumpe ale marilor noştri înaintaşi.

Oare Sarmisegetuza, fosta capitală a lui Decabal, aşezată în imediata apropiere a vremelnicelor hotare, nu le spune nimic vecinilor noştri?

Mai există istoric din lumea întreagă, care să nu ştie marele şi elementarul adevăr că Ulpia Traiană, Sarmisegetuza, a fost dela începutul stăpânirii romane capitala puternicei provincii din Nordul Dunării şi cel mai important oraş, cu cele mai însemnate instituţiuni şi cu cei mai înalţi reprezentanţi ai oficialităţii romane? A mai descoperit cineva vreo altă aşezare dela Nord de Dunăre, care să aducă, înaintea noastră, atât de limpede măreţia trecutului, ca Sarmisegetuza?

Apoi marele şir de cetăţi dace din munţii Sebeşului, care încep din apropierea satului Costeşti şi continuă apoi prin Luncani şi Grădiştea Murcelului, nu sunt îndeajuns de grăitoare asupra prezenţei prin aceste locuri ale marilor noştri înaintaşi daco-romanii?

Fără a mai vorbi de alte cetăţi şi urme vorbitoare, presărate pe întreg cuprinsul Transilvaniei, vom aminti vecinilor noştri, că, chiar prin locurile pe unde ei caută astăzi urme de ale înaintaşilor lor, noi am descoperit de mult la Gilău, în apropierea cetăţii Napoca (Clujul), urme de ale voevodului Gelu, care a dat lupte grele cu Dohotin, căpetenia năvălitorilor asiatici, strămoşii lor.

Ideal al unei mii de ani de sbucium, Unirea Românilor a căpătat pentru prima dată întruchiparea faptei, prin biruinţa lui Mihai Viteazul, într'o vreme când sentimentul naţional de abia mijea în Occidentul luminat. Ceea ce nu se poate tăgădui primului nostru domn al Ardealului, este tocmai instinctul unităţii pe care o înfăptuise. Unitatea pe care o voia întreagă — scrisorile voevodului o dovedesc — până la „Oradea cu ţinutul Bihorului şi Hustul, cu ţinutul Maramureşului şi ţinutul Crasnei şi ale Solnocului şi ale Sarandului şi Nagbaia cu Baia de Sus şi toate ţinuturile lor". In istoria unităţii româneşti, Mihai a adus ceva ce nu putea lipsi împlinirii destinului: fapta, al cărui contur fusese tras şi care mâine putea deci să se realizeze. „A dat o formă reală aspiraţiilor naţionale", cum spunea I. C. Brătianu, în ajunul războiului de întregire, în preziua unei noi treceri a munţilor.

Mai apoi, actul Unirii semnat la Alba-Iulia, nu a fost numai un simplu act politic, lipsit de orice valoare, smuls sub presiunea armatelor române. E lucru cunoscut că acest act al Unirii a fost semnat de membrii Gărzilor Naţionale din Transilvania, în frunte cu Moţii coborîţi din munţi pentru a apăra sfânta moştenire a lui Horia, Cloşca şi Crişan.

Am găsit necesar să amintim aceste elementare adevăruri istorice, pentru a se arăta pe scurt vieaţa strămoşilor noştri daco-romani pe pământul care ni l-au lăsat nouă ca moştenire şi pe care la rându-ne trebueşte şi-l vom lăsa întreg urmaşilor noştri.

Ceahlăul

Cu fruntea peste anii colilii
Impovărat de pajiştele-albastre,
Cu sufletul durut de câte ştii,
Tu stai de veghe patimilor noastre

Nu te-a clintit nimic, din greul pas,
Ce ne-a 'ncercat atâţia ani de-a-rândul,
Aceeaşi mângâiere ne-ai rămas...
Acelaşi crez ce ne'ntăreşte gândul...

Pe-o faţă soarele te dogoreşte
Şi stâncile se scaldă 'n apă vie.
Când vulturul din linişti se trezeşte,
Ca un haiduc flămând de pribegie...

Pe alta lacrimi, zile mohorîte,
Şi glasuri ce se-aud în depărtare,
Vezi chipuri duşmănoase şi urîte
Privind spre codrii ce se pierd în zare.

Tu ai rămas, cum te-au lăsat străbunii
Aproape de calvarul celor mulţi,
Să strângi din iazuri lacrimile lunii,
Şi noaptea glasul robilor s'asculţi.

Ca un profet peste porunca 'naltă
Ce ne-a 'ntregit de-atâtea ori moşia,
Tu chemi din zări toţi fraţii laolaltă,
Să apere cu tine ROMANIA.

CONSTANTIN SALCIA

Doi buni camarazi

„Izbândă sau moarte“

Această lozincă bărbătească și eroică stă scrisă pe scuturile și în piepturile noastre.

Rostită de Mareșalul nostru în Ordinul de zi către armată, la deschiderea noului an, ea vine mai de departe, din străfundul veacului, ca o veșnică poruncă de vieață și de moarte, a neamului și a mormintelor. Au căzut cu ea pe buze toți cei ce au căzut pentru visul măreției românești pentru vatra noastră veche și rotundă, pentru pruncii prin care se prelungește spița noastră.

„Izbândă sau moarte“!

Este porunca veacurilor românești. Neamul nostru de plugari și de păstori, de cărturari și de meșteșugari, de soldați și de creștini, o are săpată cu slove de jar în inima lui. Cu ea în inimă, neamul nostru a izbândit, prin moarte și a murit pentru izbândă.

Generații dearândul au crezut și cred în ea ca în lumina soarelui și în aerul văzduhului.

„Izbândă sau moarte“!

Este lege de vieață. Neamurile mor atunci când trăesc în robia nemerniciei și a întunericului. Sunt vii numai aunci când calcă în creste de lumină și de libertate. Izbânda înseamnă vieață. Dar și moartea tot viață înseamnă. Prin moartea unora se păzește vieața celorlalți, vieața neîntreruptă a neamului. Vieața veșnică a neamului se hrănește din mormintele eroilor, așa cum din mormântul pătimirilor răsare soarele strălucitor al învierii. Noi izbândim sau murim. Izbândim prin moarte și murim pentru izbândă.

Moartea pentru țară nu este osândă și blestem, ci apa vie din care neamul își soarbe veșnicia. Noi vrem izbânda cu orice preț, chiar cu prețul vieții noastre. Ne frângem vieața, pentru izbânda neamului. Ne scuturăm tinerețea, pentru ca din frunzișul nostru, care va putrezi în brazdă să se hrănească floarea nepieritoare a neamului.

„Izbândă sau moarte“!

Este un strigăt de primejdie. Vrăjmașii, mulți și răi, se năpustesc asupra noastră cu urlete de ură și de răzbunare.

Așa cum odinioară se aprindeau focuri pe coline, din deal în deal și din munte în munte, ca să vestească primejdia năvălitorilor, tot așa și astăzi, strigătul acesta trebue să colinde munții și văile, dealurile și câmpiile, ca să ne trezească pe toți la vieață și la luptă.

„Izbândă sau moarte“!

Este un strigăt de salut și de bucurie. Este semnul de recunoaștere între noi ostașii, între noi românii. Creștinii se recunosc între ei prin semnul crucii. Ostașii se recunosc între ei prin insignele dela cască și de pe vestoane. Noi, toți laolaltă ne recunoaștem prin aceste cuvinte mântuitoare. Pentru noi ziua este bună prin aceste cuvinte. Intâlnirile și despărțirile tot prin aceste vorbe se pecetluesc. Ele ne stau scrise pe frunte și în inimi. Sunt întipărite pe armele noastre, pe baionete, pe tunuri și pe mitraliere. Drapelul nostru flutură în vântul bătăliilor tot aceste cuvinte binecuvântate.

„Izbândă“! Este salutul măreț care se înalță pe zarea viitorului.

„Moartea“! Este bucuria și mângâierea noastră, a tuturor, tineri și bătrâni, muncitori, la vatră sau ostași.

Murind pentru țară, izbândim în veșnicie și prin noi neamul întreg.

Să ne amintim de vechiul poet care spunea, laolaltă cu toți tinerii veacului sau: „O, morți ai patriei mele, cât de mult vă pizmuesc“!

Murind, ne preamăresc generațiile viitoare. Dar neamul izbândește acum și totodeauna. Așa să ne ajute Dumnezeu!

Slt. rez. HORIA NIȚULESCU

HORIA

De jos
Te-ai ridicat drept, pietros, viforos,
Pentru moți,
Pentru cei săraci și goi, pentru toți...
Și-ai despicat în două istoria,
Țăran de cremene.
Cum n'a fost altul să-ți semene,
Horia!...
Te-ai desprins aspru din gloată
Cu obrajii supți,
Cu ochi crunți,
Să lupți
Să 'nfrunți
Din sălbatecii munți:
Oștile craiului, temnița, roată...
Vrut-ai să spinteci pe munți, pe văi,
Largi, netede, slobode căi
Pentru ai tăi,
Cei mâncați, de străini, despuiați
De biruri, de sbiri,
De rele orânduiri...
Și uitați,
De regi și'mpărați...
Pân' la Belgrad, pe roată,
Uimind călăi, nemeși, gloată,
Ți-a bătut neschimbat sub țundra săracă,
Aceeași mare, ne'nfricată inimă romano-dacă...
Duhul trăiește încă treaz în munți
Și va trăi dârz cât vor domni peste moți,
Sbiri crunți,
Și mișelnici despoți...
Uriaș domn
Pe-al adâncurilor noastre sfâșiat somn,
Pe-al răzmerițiior roșu praznic
Mai roși-vei oare vreodat' năpraznic
Acestui neam, vieața și istoria
Tu
Munte
Al vrerilor noastre celor mai crunte
Horia

ARON COTRUȘ

Omul care vrea să pătrundă în Europa

Petru cel Mare a folosit toate metodele pentru a aduce o civilizație europeană în Rusia, de-a o apropia de Europa. Dar nici după două sute de ani nu s'a putut încadra Rusia în regimul culturii și umanității. Sunt rămășițe barbare care apasă încă greu, care opresc intrarea Rusiei printre Statele civilizate ale lumii. Dar această cultură prelucrată două mii de ani în Europa, a fost în ultima vreme și mai răspicat respinsă de Rusia, prin nașterea acelui „tip bolșevic“, care a săpat o și mai mare prăpastie între Rusia și Europa.

Dar ce înfățișare sufletească prezintă acest tip uman nou, creat de bolșevism, care încearcă să înlocuiască din rășputeri pe tipul creștin al Europei?

Un mare scriitor spaniol spune, că omul acesta „nou“, e un barbar în mijlocul civilizației, un barbar căruia nu-i stă în cale nimic, care se simte îndreptățit să facă orice, așa cum un om nu mulțumește celuilalt pentru aerul ce-l respiră, tot așa crede că civilizația e produsul naturii, fără a respecta strădania genială a acelora care au creat-o. Tipul bolșevic revendică totul, cu iluzia că nu are nicio obligație și nu trebue să respecte nimic. Totul se începe dela el și se termină prin el.

Cineva face această comparație: în revoluțiile provocate de foamete, aceștia distrug brutăriile. Tot așa, tipul bolșevic voind „să pună mâna pe civilizație“, o distruge, neputându-se obișnui cu ea. Tipul bolșevic se simte „eliberat“ și „desrobit“ de atâtea inventate tiranii, și în această eliberare e atât de cumplit încât își permite orice răzvrătire împotriva vechilor așezări, numai fiindcă sunt vechi, fără alte motive. Dar, ce e mai curios, această eliberare o primește sub cea mai grea dictatură, dictatura sovietică, canalizându-i spre „revoluția generală“, peste toate Statele“.

Tipul acesta bolșevic are o anumită „provizie de idei“, înmagazinate în cursurile serale și acestea le crede destule pentru a reforma totul. Nu știu să explice nimic, dar peste tot vor striga câteva idei pe care nu le înțeleg, dar care sunt valabile, fiindcă așa a spus Marx sau Lenin. Bolșevicul e decis să-și impună aceste provizii de idei în toată lumea, și nici nu vrea să convingă, ci cu violență să le facă atotstăpânitoare.

Omul care a fost mereu condus, acum vrea să conducă el. Tipul acesta bolșevic și apusul tipului creștin european. Orice pătrundere a lui în Europa înseamnă o barbară răsturnare de valori, câștigate în două mii de ani de strădanie civilizatoare.

Bucătarul Craioveanu Gheorghe

In una din aprigele lupte din ziua de 22 spre 23 Septemvrie 1943, dela Kirilowka, de pe Marea de Azov, bucătarul Craioveanu Gheorghe, pornește spre linia frontului, smucind de frâu călușeii ce-i poartă căruța cu vasele cu ceai cald pentru camarazii din tranșeele scormonite de obuze și gloanțele inamicului.

Trapul cailor îl apropie de locul destinației sale, dar aci, camarazii lui erau în treabă, încinși în horă aprigă. Deodată ochii bucătarului se aprind de văpăile lăuntrice, răbufnite din jarul sacru al străbunilor nemuritori, peste care e deajuns să sufle un vânt de atmosferă războinică pentru ca să se aprindă. Cu lingura în mână, cu capul gol, cu mânecele suflecate se alătură ireșului atacatorilor români (în stânga se mai afla și o comapanie germană).

— Ce-i cu tine Gheorghe? îi strigă un grenadier, când îl zărește alergând cu lingura de supă, gata s'o asvârle într'un rus rămas în urmă.

— Iată mă, bucătarul vrea să ne ia „pâinea dela gură“, remarcă alții, căci buna dispoziție în acest atac fulger, nu lipsise nimănui.

— Cu lingura am să sparg dovleacul unui rus, dacă nu vrea să se predea de bună voie.

— Dar ce mă, n'ai nici pușcă?

— Culcă-te, Craiovene, că au să te muște „scroafele“!

Ca prin farmec el se face una cu pământul! Intr'o clipită proiectilele grele dușmane au izbucnit în sgomot asurzitor. Ostașii sar în sus, plini de praf și nisip, unii cu hainele sfârtecate de schije și o pornesc iar înainte.

— De aceea, vere, alerg așa, să-mi împrumute o armă ciolovecii lui Stalin.

— Să nu pierzi lingura bucătar, că o vei păți când îți va lipsi măsura de împărțit ceaiul și mâncarea!

— N'avea nici o teamă, fârtate!

Și bucătarul Craioveanu nu se dă bătut până nu înșfacă de ceafă un rusnac solid, pe care-l împinge dela spate cu lingura gata să-l plesnească dacă nu se supune.

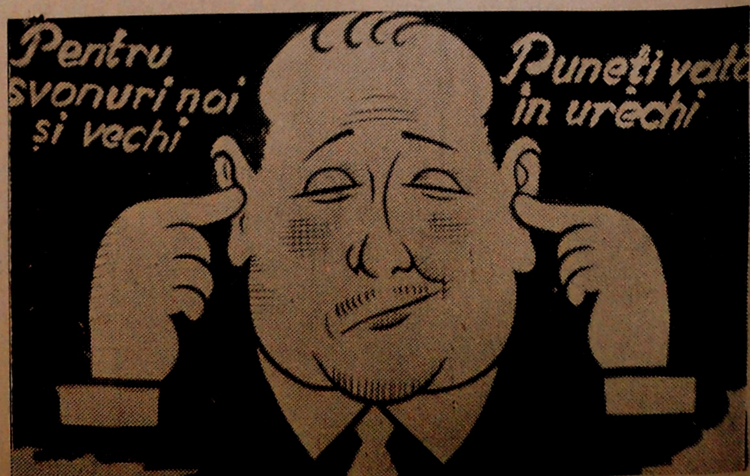
Repede, repede, rusule! grenada mea pe loc te face praf, zicea bucătarul Craioveanu, mulțumit de rodul îndrăsnelii sale.

Sergen t. r. PETRE VIDU-BOENGIU

Cultul morților la Chinezi

La niciun neam din lume nu se găsește cultul morților într'atâta de înrădăcinat ca la chinezi.

La Hsin-King, oraș cucerit de japonezi, osemintele mamei unui cucernic cetățean odihnesc în mijlocul uneia din străzile principale. Ingropase omul în toată evlavia cuvenită, pe autoarea zilelor lui, în curtea de respectabile proporții a locuinței. Curtea a fost, apoi, expropriată, pentru trasarea unei străzi care a devenit repede una din cele mai importante ale orașului.

Glume

Incurcătură

Nevasta lui Bețivescu se plânge unei prietene:

— Doctorul mi-a spus că de-i voiu da soțului meu altceva, decât apă, îl voiu ucide.

— E o prescripție foarte ușor de îndeplinit.

— Nu, căci dacă-i dau numai apă, e în stare să mă ucidă el pe mine.

Gentilețe

O tânără și bogată doamnă, cam sgârcită, invocând scumpetea, de azi, cere unui ilustru pianist un bilet de favoare la reprezentația pe care acesta urma să o dea în ziua următoare:

— Imi pare foarte rău, stimată d-nă, dar nu am decât un singur loc la dispoziție. Vi-l ofer bucuros dacă credeți că-l veți putea accepta.

— Dar de sigur maestre, vă mulțumesc foarte mult. Și acest unic loc, unde se află?

— La pian, doamnă!

TURTURICA

Cât trăiește, tot jelește,
Și au se mai însoțește!
Trece prin flori, prin livede,
Nu se uită nici nu vede
Și când șade câteo-dată,
Tot pe ramură uscată
Umblă prin dumbrava-adâncă,
Nici nu bea, nici nu mănâncă,
Unde vede apa rece,
Ea o turbură și trece.
Unde e apa mai rea,
O mai turbură și bea.
Trece prin pădurea verde
Și se duce de se pierde.
Sboară până de tot cade.
Dar pe lemn verde nu șade.
Unde vede vânătorul,
Acolo o duce dorul.
Ca s'o vadă s'o lovească
Să nu se mai pedepsească.

(Cântec popular)

Epistoliiile fruntașului Neață

Dă undeva după Front
Să trăești Maritico și hai
noroc că vezi
Mata sunt
puțintel cam
făcut fiincă don
Major navu da
lucru și glumiiii
cu Mine și mi arătă
un pom
în care
creștea sticle dă vin înfundate da io prinsei șpilu că trebe să crească
să fie glumă fiincă ma gândii că nu poate dă vin alb
în Pom și sticle dă vin negru și pornii mă
și daia ii lăsai pa ei să ducă și dădui
sui în pom de mi crăpară pantalonii și dădui
jos toate sticlele da nu numai atât că asta
nar fi nimic da le dădui și pă gât că atunci
când se ntoarse don Major mi se părea că am în
față un pluton dă don Majori și nu știam pă
care săl salut mai întâi și întâi.
Acu fiincă mi sânvârtește capu cu capela cu tot
io îți zic la revedere și nu mai am cuvinte și
pă săptămâna ailaltă. Al Matale Neață

GHICITORI

Iarna fuge, vara stă.
(Sania).

Ce umblă noaptea și nu se mișcă de loc?
(Ceasul).

Strigături

Tropa, Tropa pe podele
Că c'smele nu's a mele
Că-s din sat
De căpătat
Mulțumim cui mi le-a dat.

Așa-i portul fetelor
Cum e portul merelor
Mărul până-i verde'n măr
Tuturor li-i drag de el
Dacă măru 'mbătrânește
Nimănui nu-i trebuește.

Mândră-i lelea cu cercei
Dragă-mi-i și fără ei;
Mândră-i lelea cu mărgele
Dragă-mi-i și fără ele.

Aoleo, mândruța mea
De când, dragă, te-am luat,
Nici un cântec n'ai cântat
Cântă-mi mândro cântecul
Să-mi mai dreagă sufletul!

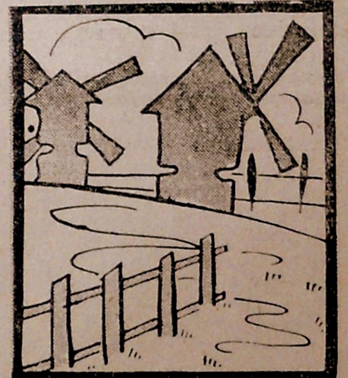
Proverbe

Lumina credinței, lumina minței

Croitorul bun nu leapădă niciun petic.

Ogorul fără oameni, e ca trupul fără suflet.

Neață camuflat

Unde e Neață?

Pățaniile fruntașului Neață

de Neagu Rădulescu

Majorul: Hai să-i facem una lui Neață, că tot n'avem ce face cu atâtea sticle de vin.

Majorul: Așa, ați agățat pe fiecare cracă câte o sticlă? Foarte bine! Acum hai să-l chemăm pe Neață.

Majorul: Ia uite mă Neață, ai mai văzut tu așa ceva? Pom în care cresc sticle de vin! Zi că aveți și voi în Putnei așa ceva.

— N'avem, să trăiți!

— Ei, atunci să stai aici să păzești fructele să se coacă.

— Ce făcuși, Neață?

— Ce să fac don major, încercai și eu fructele, să văd ce gust au!

Faptele săptămânii

DIN ŢARA

APELUL ADRESAT DE MAJESTATEA SA REGINA MAMĂ ELENA, pentru colectarea de ochelari şi lentile destinate ofiţerilor şi ostaşilor, a fost urmat cu o largă înţelegere şi însufleţire de către toţi Românii strângându-se un mare număr de obiecte, care după ce a fost prelucrat a fost expus în sala Ministerului Propagandei, spre a fi văzut.

POTRIVIT APROBĂRII D-LUI MAREŞAL ANTONESCU şi a înalt Prea Sfinţitul Patriarh „Uniunea Someşenilor", a ridicat o troiţă în Capitală, pe locul din faţa Patriarhiei în amintirea martirilor Ardealului şi a luptătorilor pentru unitatea naţională. Sfinţirea ei s'a făcut Dumineca trecută.

PRINTR'UN DECRET-REGAL, s'a înfiinţat o nouă medalie numită „Medalia Ostaşilor Basarabeni şi Bucovineni". Ea se va da tutror ostaşilor or ginari din Basarabia şi Bucovina, care la căderea temporară a acestor teritorii au rămas de bună voe în ţară.

MARELE STAT MAJOR a hotărît ca locuitorii care au mai mult de 5 copii să fie scutiţi de concentrare. Dovada situaţiei de mai sus, urmează a se face cu extracte de pe actul de stare civilă; aceste extracte se vor scoate fără a se plăti vreo taxă comunală.

CU INCEPERE DELA 1 FEBRUARIE, taxele poştale revin la cifra dinainte, adică 10 lei o carte poştală, 16 lei o scrisoare, 20 lei o recomandată, 40 lei expres recomandată.

ARTICOLUL 415 din codul justiţiei militare, a fost modificat astfel: Regele sau Conducătorul Statului, vor putea suspenda executarea pedepselor criminale, pronunţate în timp de război, împotriva militarilor de orice grad şi din orice element al armatei, pentru orice infracţiuni, ordonând trimiterea lor pe front cu gradul de soldat.

CASA CORPULUI DIDACTIC din Bucureşti, a luat sub grija sa 5 orfani de răsboi, pe care îi întreţine în şcoli. Acest frumos gest, poate servi drept pildă şi la alţii

PRINTR'UN DECRET s'a modificat dispoziţiile articolului 24 din legea privitoare la drepturile concentraţilor şi mobilizaţilor în modul următor:

Elevii şcoalelor militare de ofiţeri şi subofiţeri, activi şi de rezervă, pe timpul cât sunt repartizaţi la corpurile de trupă sau serviciile armatei, vor fi asimilaţi cu următoarele grade, cu toate drepturile ce decurg:

Elevii şcoalelor militare de ofiţeri, vor fi asimilaţi gradului de plotonier adjutant. Elevii şcoalelor militare de subofiţeri, vor fi asimilaţi gradului de sergent major.

Ascultaţi la radio între orele 12,50—13,50 „Ora Ostaşului" (Lunea, Miercurea şi Sâmbăta) şi „Ora Ostăşească româno-germană" (Vinerea)

DE PESTE HOTARE

GUVERNUL Statului Argentina (America de Sud) a rupt legăturile cu Germania şi Japonia, sub presiunea Statelor Unite.

SĂPTĂMÂNA TRECUTĂ, d-l Eden, ministrul de externe al Angliei, răspunzând în parlament unui deputat, a spus următoarele în legătură cu chestia polono-sovietică:

Nu intenţionăm să recunoaştem vreo schimbare teritorială, care a fost făcută în timpul războiului, şi care nu a avut loc prin liberă învoire şi deplină înţelegere ale părţilor interesate.

Această declaraţie oglindeşte părerea guvernului Majestăţii Sale.

Nota pe care am remis-o generalului Sikorski, după semnarea tratatului ruso-polonez, spunea următoarele:

Guvernul Majestăţii Sale nu recunoaşte nici o schimbare teritorială care a avut loc în Polonia începând din August 1939.

CU PRILEJUL prăznuirii a 20 ani dela moartea lui Lenin, secretarul districtului Moscova, a spus că „Internaţionala", va rămâne mai departe cântecul partidului comunist. Asta dovedeşte că gândul de a bolşeviza lumea a rămas acelaş.

CONTELE JORDANA, ministrul de externe al Spaniei, a declarat ziarului „Avoiba", că Spania este hotărîtă să-şi apere neutralitatea tot aşa de viu ca şi ordinea internă

70.000 de POLONEZI au ucis partizanii bolşevici în Volhinia, scrie „Widominski Polsk", ziarul refugiaţilor polonezi din Londra.

OCUPÂNDU-SE de invazia Europei, ziarul „Irish Times" care apare la Dublin (Irlanda), spune printre altele, că Englezii şi Americanii se înşeală când cred că invazia este o preumblare. Europa va fi apărată de Germani ca o adevărată fortăreaţă şi nu trebue să se uite că Poporul German este un popor militar.

DINTR'UN ORDIN al d-lui Tito, şeful bandelor comuniste din Serbia, se poate vedea că Tito vrea să scape de ofiţerii englezi pe care guvernul britanic îi trimisese să-i dea sfaturi militare, deoarece urmează să vină o misiune militară sovietică.

ZIARUL TURC „Tanin", propune ca toate statele mici să se întrunească într'o conferinţă, spre a face cunoscute lumii dorinţele lor.

CU PRILEJUL UNOR ALEGERI de deputat, d-l Churchill primul ministru englez, a trimis o scrisoare candidatului partidului conservator, spunând între altele: „Anglia se află în ajunul unor evenimente grave şi serioase".

ÎN GRECIA, câţiva comunişti au asasinat pe ministrul muncii..

RADIO NAŢIONAL AL FRANŢEI a organizat cu prilejul zilei de 24 Ianuarie, o emisiune specială închinată României, emisiune ce a fost retransmisă prin toate posturile de radio francez.

ÎN GRECIA s'a alcătuit formaţiuni de voluntari greci, care să lupte contra bandelor comuniste din interiorul ţării.

GUVERNUL JUGOSLAV, refugiat în Egipt, la Cairo, a propus Sovietelor să încheie un tratat în felul celui Stalin-Beneş, dar a fost refuzat, deoarece sovietele susţin pe Tito.

TOATE ZIARELE FINLANDEZE aduc vii mulţumiri României pentru alimentele trimise în dar copiilor finlandezi.

DUCELE MUSOLINI a primit pe generalii nouei armate italiene, care au depus jurământul pe drapel, faţă de Republica Italiană

ÎN ZIUA de 30 Ianuarie, împlinindu-se 11 ani de când partidul naţional-socialist, a luat conducerea Statului German, Fuehrerul a ţinut un discurs, spunând, printre altele, că dacă Germania s'ar prăbuşi, comunismul ar invada Europa nimeni ne mai putând să-i stea în cale; dar victoria va fi de partea Germaniei.

Evenimente din războiu

Frontul antibolşevic din răsărit.

Ofensiva sovietică în sectorul nordic, continuă întâlnind opunerea îndârjită a trupelor germane. Impingerea principală a ruşilor se vădeşte mai ales pe aripa lor dreaptă, dealungul Golfului Finic, unde luptele se dau acum în regiunea localităţii Kingisepp (Jamburg) la 25 km Est de Narva (frontiera letonă).

Conform planurilor, dispozitivul defensiv german execută o mişcare de repliere spre Vest, pentru a lăsa pe bolşevici să-şi irosească forţele, depărtându-se de bazele de aprovizionare, ca în momentul unui contraatac să-i găsească în situaţia cea mai grea. Această mişcare germană se desfăşoară în condiţiuni strategice absolut regulate. Astfel, în timp ce dispozitivul german cedează mai mult cu stânga (corespunzătoare dreptei ruseşti), această cedare este mai redusă în centru, iar la dreapta (Vest de Novgorod), presiunea inamicului este pur şi simplu oprită, ceea ce corespunde de altfel socotelilor strategice ale comandamentului german.

Dacă generalul von Kluge n'ar fi asigurat învârtirea ofensivei sovietice în jurul punctului fix creat în regiunea dela Vest de Novgorod, mişcarea de repliere a sectorului nordic ar fi fost periculoasă pentru germani, iar întregul front dela Sud de lacul Ilmen până la Vitebsk, ar fi suferit consecinţe grele.

In ciuda împingerii spre Vest realizate de ruşi şi a câştigurilor teritoriale ale acestora, von Kuechler a reuşit în sectorul nordic acelaşi rezultat bun, pe care cu o lună înainte von Mannstein îl realizase în sectorul ucrainian: o repliere în faţa masselor enorme de forţe ale inamicului, executată cu respectul tuturor măsurilor de siguranţă strategică, pentru ca bătălia să nu poată lua o întorsătură gravă, şi ca putinţa de contraatac să fie păstrate în tot timpul mişcării.

Luptele dintre Nistru şi Bug s'au inteţit de asemenea; în numeroase focare, inamicul reînoind atacurile sale furioase cu forţe importante. In timp ce la capul de pod Nicopol, la Sud-Vest de Dniepropetrovsk şi la Nord-Vest de Kirovograd, sovieticii au fost respinşi cu pierderi grele, şi după lupte înverşunate, în sectorul Bielaia, Bielaia Terkov-Tcherkassy, inamicul a avut câteva înaintări parţiale.

Sunt lupte grele în toate aceste focare, dar nu se arată nicio mare acţiune asupra sectorului sudic, din cauză că opunerea germană este deosebit de viguroasă, astfel că inamicul n'a putut obţine niecăieri rezultate însemnate.

In sectorul Pripet-Berezina, activitatea de atac a inamicului a scăzut, în urma neputinţei sale constatate de a obţine rezultate într'o regiune complet desfundată în actuala perioadă. In schimb, forţele germane au câştigat rezultate însemnate prin atacurile lor dela Sudul mlaştinilor Pripetului.

In general, pe frontul de răsărit, acolo unde bolşevicii au dat atacuri mai înverşunate cu mari forţe, au fost slăbiţi prin tactica de luptă mobilă a germanilor. Neînsemnatele câştiguri de teren au fost plătite de trupele sovietice cu pierderi foarte grele.

La Est de Viniţa, trupele germane continuă să cucerească teren în ciuda dârzei rezistenţe a ruşilor.

Luptele din Italia.

Luptele s'au inteţit în partea nordică a capului de pod dela Sud de Roma. Anglo-americanii atacă cu forţe puternice localitatea Cisterna, pentru a tăia calea ferată Roma-Minturno-Napoli. Tot la Cisterna, marea autostradă Via Appia are pasagiul de nivel peste calea ferată de mai sus, aşa încât este un punct strategic important.

Pe frontul din Italia de Sud, trupele armatei a 5-a atacă la San Leone şi pe Monte Juga, în vreme ce trupele franceze ale generalului Juin luptă din greu în sectorul Belvedere.

Formaţiuni navale anglo-americane sprijină atacurile armatelor proprii printr'un bombardament intens în regiunea Formia-Minturno.

Pe frontul armatei a 8-a, trupele canadiene au trecut la atac pe coasta Adriaticei. Luptele sunt în curs de creştere.

Luptele din Pacific

Odată cu inteţirea luptelor pe fronturile europene, se observă de asemeni, o întărire puternică a operaţiunilor în Oceanul Pacific. Forţele aero-navale americane au pornit ofensiva împotriva arhipelagului Marschall (2.500 km Nord de insula Salomon).

C. 69.393. — M. O., IMPRIMERIA CENTRALA, BUCUREŞTI